

РЕШЕНИЕ

№ 13195

гр. София, 15.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав, в публично заседание на 07.04.2025 г. в следния състав:

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **1980** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.
Образувано е по жалба на С. С. С., с адрес: [населено място], [улица], ет.3, ап.12, моб.тел.: [ЕГН], ел.адрес: [електронна поща] срещу Решение № 2153-21-30/03.02.2025г. на директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е отхвърлена жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН] от 17.01.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.
Твърди, че решението е незаконосъобразно тъй като в оспорваното решение административния орган е признал, че има зачетен осигурителен стаж от първа категория в размер на 11г., 01м. и 15дни и от трета – 21г., 10м. и 7 или след превръщане осигурителния стаж от първа към трета категория по реда на чл.104 ал.4 КСО общият стаж към 12.12.2024г. е 40г., 5м. и 11дни. Към датата на подаване заявление за отпускане лична пенсия за ОСВ е навършила 53г., 08м и 1ден, като съгласно чл. 69б ал.1 т.2 КСО вр.чл.183 ал.1 т.9 от НПОС изискуемата възраст за 2024г. за жените е 50г. и 8мес. Така и съгласно чл.69б ал.1 КСО сборът от осигурителен стаж и възраст е равен на 94г., 01м. и 12дни.
Твърди още, че противно на възприетото от органа към момента на подаване заявлението е държавен служител в МВР по чл.142 ал.1 т.2 чийто статут се урежда от ЗДСл, а не е по ЗМВР. За времето през което е била служител по ЗМВР стажът и се признава за такъв от първа категория труд, съответно на която са изчислявани и плащани осигурителни вноски. На основание пар.69 ПЗР на ЗИДЗМВР от 01.02.2017г. служебното и правоотношение е трансформирано по ЗДСл. и от тази дата същият се счита трета

категория.

В този смисъл твърди, че пенсионният орган стеснително и неправилно е тълкувал и приложил нормата на чл.69б ал.1 КСО. ДСъщата е самостоятелно правно основание и следва да бъде приложено спрямо претендираното от нея право.

Ответната страна изразява становище за неоснователност с аргументи аналогични с икнопропираните в оспорваният акт, които ще бъдат анализирани и възпроизведени в отнoсимата им част по-долу в настоящото решение.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена при спазване изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с критериите по чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на слежбна проверка съдът съобрази и приема:

Безспорно се установява, че със заявление от 12.12.2024г. С. С. е поискала отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, към което е представила и съответните документи.

След извършена проверка и с разпореждане Разпореждане № [ЕГН] от 17.01.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване и е признат осигурителен стаж от 11г.,1м. и 15 дни от първа категория, 21г.,10м. и 27г. от трета категория. Съобразно чл.104 КСО стажа е превърнат към трета категория равняващ се на 40г.5м. и 11дни. За навършена възраст е призната 53г.,08м. и 1ден и в тази връзка като е отчетено, че заявителката спада в обхвата на чл.69 ал.2 КСО а не по чл.69б ал.1 КСО е прието, че същата не е навършила изискуемата възраст по чл.69 ал.2 КСО, макар и да няма недостигащ стаж като държавен служител по ЗМВР. В тази връзка е посочено, че не е налице хипотезата на чл.18 ал.4 НПОС.

С процесно оспорваното решение жалбата срещу разпореждането е отхвърлена, като е посочено, че условията за придобиване право на пенсия по чл.69б ал.1 са коренно различни от тези по чл.69 ал.1 и 2 КСО, доколкото законодателят изисква реално полагане на труд при условията на първа категория, която се признава за конкретно определени длъжности с акт на МС съгласно чл.104 ал.1 КСО. Длъжностите за които положеният труд се признава за такъв от Първа категория са определени в раздел Първи от ПКТП за труда положен до 1999г., респ. в чл.1 НКТП, като положеният от жалбоподателката не е на длъжности от първа категория съобразно посоченото в тези нормативни актове.

Въз основа анализ на специалният закон – ЗМВР директора на ТП на НОИ С.-град е посочил, че при пенсиониране трудът на държавните служители се зачита като такъв от първа категория, т.е. се приравнява на нея, макар да не е положен на съответните длъжности.

Прието е също така, че съгласно чл.18 ал.4 НПОС лицата, които не са придобили право на пенсия по чл.69 КСО поради недостигащ стаж могат да се пенсионира по реда на чл.69б ал.1 КСО. Това изискване е съотнесено единствено до продължителността на стажа но не и до навършване изискуемата възраст. Определящ правото на пенсия, респ. приложението на чл.69 или чл.69б КСО е характерът на положеният труд. В този смисъл и след като жалбоподателката е била държавен служител само по ЗМВР то следва да се приложат условията на чл.69 КСО. Целта на нормативното изменение е през 2016г. е ограничаване ранното пенсиониране и въвеждане една и съща възраст за мъже и жени от специалните

ведомства.Ето защо е посочено,че с отпускане на пенсия по чл.69б КСО ще се стигне до заобикаляне на закона.

На тази база съдът приема:

Процесният акт е постановен от компетентен орган,съгласно чл.117 ал.1 т.2 от КСО. Разпореждане № [ЕГН] от 17.01.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване също е постановено от компетентен орган предвид изрично приложените към делото Заповед № 1015-21-921/11.08.2020г. и Заповед № 2381 от 05.03.2020г. на директора на НОИ по отношение длъжностното лице по пенсионното осигуряване и Заповед № 1712 от 17.08.2015г. на управителя на НОИ по отношение директора на ТП С.-град.

Същите са постановени в писмена форма и съдържат изискуемите законови реквизити, като при постановяването им не е допуснато процесуално нарушения изразяващо с ограничаване правата на заявителя в производството или несъбиране или недопускане на относими за решаващата дейност, доказателства.

Успоредно с това обаче съдът съобрази и приема,че процесното решение разкрива значително вътрешно противоречие:

От една страна директора на ТП на НОИ посочва,че независимо от това,че длъжността на В. С. не е след упоменатите в КНТП и ПКТП, то е налице специална законова норма предоставящи и необходимият статут за признаване първа категория труд,като сочи тази на чл. 142 ал.1 т.1 и ал.3 ЗМВР. От друг страна и в края на мотивната част от акта сочи,че формалното съответствие с изискванията на чл.69б ал.1 КСО не е основание за отпускане на пенсия, предвид,че водещ е характера на действително заеманата длъжност и извършваната дейност,която не попада в обхвата на ПТКП и НКТП.

Пак в този смисъл от една страна ответника прима,че заявителката разполага с необходимият стаж, но не и достига възраст,която законодателят искал да унифицира при измененията на КСО от 2016г., от друга страна – че нормата на чл.18 ал.4 НПОС се прилага в настоящият казус и тази норма се отнася до продължителността на стажа, а не на възрастта. Успоредно с това причината за отпускане пенсия по чл.69 КСО в който контекст се прилага и чл.18 ал.4 НПОС не е възрастта, а стажа.

Следва да се подчертае – между страните не е налице спор по фактите. Както в жалбата,така и в оспореният акт всъщност е посочено ясно,че към датата на подаване на заявлението си С. С. има осигурителен стаж от 11г.,01м. и 15дни от първа и 21г.,10мес и 27дни от трета категория, превърнат съгласно чл.104 КСО към трета равняващ се на 40г.,05м и 11дни. определен на 43г.11м. и 4дни. Към датата на заявлението заявителката е навършила 53г.,08м. и 1ден,като сборът от осигурителен стаж и възраст е определен на 94г. 1м. и 11дни.

Това позволява на съда да заключи,че:

По силата на чл.69 ал.2 КСО държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража... придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони. От своя страна, разпоредбата на чл.69б ал.1 т.1 и т.2 КСО предвижда,че лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия, са навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете/т.1/, като от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на

всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Между страните не е спорно и настоящият състав също споделя извода, че заявителката е работила на правоотношение по ЗМВР.

Съгласно нормата на чл.183 ал.3 ЗМВР трудът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 при пенсиониране се зачита като първа категория.

С решение № 2291 от 18.02.2021г. по адм.д. № 9879 по описа на ВАС за 2020г., касационната инстанция ясно и недвусмислено е посочила, че :

„Тълкуването и прилагането на разпоредбата на чл. 18, ал. 4 НПОС следва да бъде в смисъл, че има указателен характер за правата по чл. 69 и чл. 69б КСО, което в случая не е необходимо, тъй като разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б КСО за норми от закон с равнозначно правно действие и то не може да бъде ограничавано от подзаконова разпоредба. Ако в приложението на чл. 18, ал. 4 НПОС административният орган изведе извод, че има ограничаващ характер то следва да се приложат разпоредбите от по висок ранг съгласно разпоредбата на чл. чл. 5, ал. 1 АПК“.

ВАС е имал възможност да постанови още, че: „Разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б КСО съдържат различни материални предпоставки за упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Уредените хипотези по чл. 69 и чл. 69б КСО са еднакво приложими при наличие на фактически състав, които уреждат, като норми от закон с еднакъв ранг. При наличие на една от тях или при приложимост и на двете следва да се приложи по благоприятната правна възможност за заявителя.“/виж решение № 2259 от 18.02.2021г. по адм.д. № 10189 по описа на ВАС за 2021г. и др./.

Така при преценка наличието на факти от хипотезата на чл.69б ал.1 т.1 КСО настоящият състав установи, че към датата на подаване заявлението заявителката е навършила 53г. 8м. и 1ден, както сам посочва и ответника в оспорваният акт. Съгласно т.2 на посочената норма изискуемата възраст за пенсиониране на лицата, работили 10 години при условията на първа категория труд за жени е 47 години и 8 месеца, към която се прибавят по 4 месеца до достигане на 55-годишна възраст.

В тази връзка и след като е безспорно, че заявителката е работила повече от 10г. в условията на първа категория труд по силата на специален закон /видно и от оспорваното решение 11г. 1м и 15 дни/ и като се съобрази, че с увеличението за всяка година от по 4м. за всяка година след 2015г. изискуемата възраст към 2024г. за нея е 50г. и 8м./9г. х 4мес. увеличение – 36м. или 3г., респ. 51г. за 2025г./, съдът приема, че като е навършила възраст от 53г. 8м. и 1ден заявителката отговаря на изискванията на посочената разпоредба.

Всъщност от акта на ответника изобщо не следва дори извод каква възраст би следвало да е навършило лицето за да упражни правата си. Напълно неясно е и изявлението му каква е минималната възраст, която законодателя иска да унифицира. Всъщност и видно от нормата на чл. 69б ал.1 т.2 законодателят унифицира не минимална, а максимална възраст – до навършване на 55г. Посочената норма изобщо не унифицира минималната възраст а предвижда нейното нарастване с годините. Като възрастта не остава унифицирана за всички лица, защото всеки отделен служител е бил на различна възраст към 2015г., респ. един, макар и работил 10г. първа категория труд ще се пенсионира на 54, друг на 53г., трети – чак на 55 и прочее в зависимост от това на каква възраст е започнал работа на посочената длъжност и от каква възраст нататък следва да се съобрази с изменението.

Успоредно с това, съгласно чл.69 ал.2 КСО държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи... придобиват право на пенсия при навършване на

възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони. Очевидно е, че жалбоподателката не отговаря на това условие. В този смисъл всички анализи относно приложимостта на тази норма към спора, откъдето изложено, са ирелевантни.

Именно в контекст като настоящият нормата на чл.18 ал.4 НПОС гласи, че лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО. Видно от данните по делото заявителката не отговаря на условието на чл.69 КСО, но за нея е налице възможност да се пенсионира при условията на чл.69б ал.1 КСО.

На тази база следва да се приеме, че процесният акт е незаконосъобразен. Същият следва да се отмени, а преписката да се изпрати на органа за произнасяне с ясно изложени, непротиворечиви мотиви и при съобразяване указанията за прилагане на закона, изложени в настоящото решение.

С Разпореждане № № [ЕГН] от 17.01.2025г. длъжностно лице по пенсионно осигуряване приема, че е налице сезиране с искане за отпускане на лична пенсия за ОСВ по реда на чл.69б ал.1 КСО. Прието, че заявителката няма навършени 54г. и 02м. за календарната 2024г., респ. няма право на пенсия по реда на чл.69 КСО. Няма право на пенсия за ОСВ и по реда на чл.69б ал.1 КСО, тъй като не отговаря на изискването на чл.18 ал.4 НПОС, тъй като няма изискуемата в разпоредбата възраст. Посочило е и, че заявителката не отговаря на условието на чл.68 ал.1-2 КСО тъй като няма изискуема възраст от 62г. и 02м. На тази база и съгласно чл. 117 ал.3 директора на ТП на НОИ следваше или да реши въпроса по същество, в съответствие с дотук изложеният смисъл или да отмени разпореждането и да върне преписката за ново разглеждане от длъжностното лице по ПО, ако счита, са налице подлежащи на до/установяване обстоятелства.

Поради това и на основание чл.118 ал.3 КСО вр. чл. 172 ал.2 предл. второ АПК, Административен съд София-град, 74 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-30/03.02.2025г. на директора на ТП на НОИ – С. – град.

ИЗПРАЩА на директора на ТП на НОИ преписката по жалба вх. № 1012-21-118 от 03.02.2025г. на С. С. срещу Разпореждане №[ЕИК] от 17.01.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване за ново произнасяне съобразно указанията по тълкуване и прилагане на закона изложени в мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.